

Стефанъ Караджа

Младежко добруджанско списание

Год I.

31 Декември 1927 г.

Редактира комитетъ

Брой 2.

АБОНАМЕНТЪ: За година 60 лв.

БРОЯ 3 ЛВ.

АДРЕСЪ: ул. Русенска № 23.

РОМЖНСКО БЕЗСРАМИЕ

Берлинският конгресъ въ 1878 г. даде Стара Добруджа на Ромжния, въ замѣна на тритѣ бесарабски окръзи, взети отъ Русия, като компенсация за загубитѣ въ войната.

До тоя моментъ никой въ Ромжния не само не е правилъ въпросъ за Добруджа, призната по своето географическо и етнографическото си положение като чисто българска, но по решението на парламента, министритѣ Ионъ Братияну — баща и И. Когалничану сж връчили единъ протестъ на великитѣ сили за голѣмата несправедливостъ, която се вършила съ отнемането на ромжнска Бесарабия и съ даването имъ на една чужда земя.

Въ цѣла Ромжния, въ парламента и на публични събрания, повикътъ тогава е билъ единъ: — Не искаме българска Добруджа!

Но, поставена предъ алтернативата да вземе Добруджа, или да остане и безъ нея, Ромжния е била принудена да подпише берлинския договоръ и да я анексира.

На 13 ноември Каролъ I, начело на войскитѣ си влѣзе въ Добруджа и издаде една прокламация — на български и на турски езици. Прокламацията започва така: — *Добруджанци, великитѣ сили, чрезъ берлинския договоръ, присвединиха вашата страна къмъ Ромжния. Ние не влизаме въ вашитѣ граници, опредѣлени отъ Европа, като завоеватели, но знайте и*

Вие, мною ромжнски кръвъ се пролѣ за освобождаването на народитѣ отъ дѣсно на Дунава.

По натататъкъ се обещава права, животъ, честъ и собственостъ, осветени отъ ромжнската конституция.

Ето вече близо 50 години ромжнитѣ владеятъ Стара Добруджа, и отъ 1913 г. — Нова Добруджа и всичко това се забрави въ Букурещъ.

Днесъ, ония честни ромжнски държавници, които не сж се срамували да кажатъ: *не искаме българска Добруджа*, ги нѣма — тѣ сж измрѣли.

Тѣхнитѣ наследници не обичатъ да си спомнятъ минали работи и не се стесняватъ да изопачаватъ историческитѣ факти.

Каква ирония! До като Ионъ Братияну — баща се е борилъ за свободата на народитѣ, Ионъ Братияну — синъ се проявява въ обратна посока.

Четете официоза на неговата партия, в. „Viitorul“. Тамъ ще научите, че Стара Добруджа преди 50 години е била ромжнска!

И това се твърди съ типичното ромжнско безсрамие, което не веднажъ сме отбелѣзвали.

Ромжния нѣма да отиде много далече по тоя пжтъ. И ние ще се червимъ за това.

Кир. Кръстевъ

Разпространявайте и четете
добруджан. младежко списание
„Стефанъ Караджа“

Колонизацията на практика

Колонизацията въ нашия край, подържана и ръководена отъ държавнитѣ институти, има двойно значение: национално и стопанско.

Първата целъ е наложена отъ гледището на върховнитѣ ромжнски интереси, втората отъ удовлетворението на една економическа необходимостъ.

Ние никога не сме засягали тия гледища и не ще ги засегаемъ, но не можемъ да отминемъ фактитѣ.

Съобщава ни се, че колониститѣ цинцари отъ с. Горно Чамурлий сж си дали земитѣ подъ наемъ на мѣстнитѣ жители.

Тоя актъ на колониститѣ е въ разрѣзъ съ разпорежданията на Главната инспекцията по колонизирването и изричнитѣ постановления на закона.

Самия фактъ, отдаването земитѣ подъ наемъ, е грубо нарушение на едно законно постановление отъ страна на тия, които сж докарани и настанени въ провинцията ни тъкмо за да издигнатъ престижа на законитѣ въ очитѣ на мѣстнитѣ жители и да внушатъ чрезъ поведението си респектъ къмъ властта и държавния авторитетъ.

Втората целъ — стопанското засилване на ромжнското население е сжщо тѣй компрометирана чрезъ това бѣгане отъ трудъ.

На края дългъ ни е да обърнемъ вниманието на съответнитѣ органи и на едно друго зло: самовластието и своеволието на разнитѣ шефове на цинцарскитѣ колонии.

Изъ в. „Куриеръ“

Нашата позиция

Какъв съюзъ желаемъ?

Младежкото добруджанско движение още не е канализирано. Причинитъ за това сж много. При другъ случай ние ще се спрѣмъ на тѣхъ.

Време е, обаче, многобройната добруджанска младежъ да се организира. Но въ името на какво? На какви идейни, организационни и племенни устои?

Тѣзи въпроси до сега не сж били поставяни сериозно въ нашата срѣда. Никога отъ никого тѣ не сж още разисквани. На тѣхъ сж чужди и софийскитъ самозвани пълномощници на добруджанската младежъ. Д. М. С., който тѣ „образуваха“, има „задачи“ и „цели“, които самитъ му ръководители не смѣятъ да сподѣлятъ съ добруджанската емиграция по известни причини. За тѣхъ Д. М. С. е прикритие. Но за това до пжти.

Д. М. С., който ние желаемъ е една чисто народостна и строго надпартийна организация. Ние стоимъ на становището, че младежкото добруджанско движение не бива и не трѣбва да има своя идеология, различна отъ идейнитъ, народостни и тактически позиции на добруджанската емиграция и нейнитъ организации. Отъ тукъ и заключението: — Добруджанската младежъ трѣбва да бжде въ помощъ на дружествата „Добруджа“.

Ние мислимъ още, че е недо-

Нѣщо като декларация

Списание „Стефанъ Караджа“ бѣ изненада за мнозина добруджанци. И днесъ още има наши сънародници, които, непознавайки характера и идейнитъ различия въ добруджанското движение, продължаватъ да гледатъ съ недоумение на инициативата ни.

Ние никога не сме желали да говоримъ за себе си. И, ако въпреки това, днесъ вземаме думата, за да се добъяснимъ, правимъ това не за да се защищаваме. Такава една недружелюбна критика ние сме я очаквали.

Ние сме принудени, прочие, да заявимъ, че бѣхме заставени да заговоримъ. Ржавицата ни бѣ хвърлена най-напредъ отъ в. „Добруджанско знаме“.

И за това не по наша вина днесъ ние сме принудени да наричаме нѣщата съ тѣхнитъ истински имена. Не ние сме виновни, че има въ нашата срѣда хора, които — безъ нѣ-

стойно за престижа на единъ Д. М. С. да бжде проводникъ на лични дертове и разногласия въ добруджанската емиграция, и въ служба на котерийни смѣтки и намѣрения. Отъ тази гледна точка позицията на „Добруджанско знаме“ ние таксуваме като разколническа и пакостна за дѣлото на добруджанското освобождение, отъ естество да създаде фронтове въ движението.

Конкретнитъ задачи на единъ Д. М. С. ние си ги представляваме така: да се култивира въ душата на подрастващето добруджанско поколение любовъ къмъ Добруджа, да се организира въ името на културни и просвѣтни задачи, да се приучи къмъ организационенъ и идеенъ животъ, да се бори за закрила на бѣжанската младежъ, отварянето на добруджански пансиони и безплатни трапезарии за крайно беднитъ, да се въодушевява само отъ идеала за свободата на Добруджа.

Ние мислимъ, че добруджанската младежъ трѣбва да бжде челния отрядъ въ движението, но не за да играе ролята на идеенъ корективъ за емиграцията, не и да бжде използвана за каузата на пропаднали „дейци“ и изкористявана отъ демагози, въ името на съмнителни идеали.

Ще продължимъ.

прозрачни намѣрения.

Атаката на „Добруджанско знаме“ срещу И. К. на добруджанската емиграция, въ лицето на г. Вл. Поповъ за статията му, съ която той настояваше Добруджан. младежки съюзъ, да съгласува своитъ действия и дейность съ решенията на добруджанския конгресъ — ние открито и на всеуслишание наричаме провокация и подлостъ.

Ето защо ние заявяваме: — Венцехваленията на „Добруджанско знаме“ по отношение И. К. сж лукавство, притворство и... политика.

И, наистина, ако тѣ бѣха искрени, какво пречеше на „знаменосцитъ“, като се възхищаватъ отъ неговата дейность, да се трогнатъ и отъ действията на отдѣлни членове на И. К., респективно отъ статията на Вл. Поповъ, която, очевидно, не изразява само неговото лично мнение за Д. М. С., а становището на И. К.?!

Кжде е тукъ логиката?

Съ подобна тактика не се ли цели да се сѣятъ раздори и умрази средъ добруджанската емиграция?

И за всичко това, разбира се, не сме виновни ние. Вината не е у насъ, че за подобни велзевулски постѣпки и действия добруджанската емиграция, най-вече — добруджанската младежъ искрено съ вълнуватъ и негодуватъ.

Съюзенъ животъ

Варна. Младежката група при д-во „Добруджа“ продължава усилено да работи. Хорътъ ѝ има редовни спѣвки. Презъ празниците ще коледува.

Още не окрепнала, театралната група къмъ групата, подъ ръководството на г-ца Гая Котарова, изнесе съ голѣмъ успѣхъ „Седянка“ отъ Ан. Страшимировъ на вечеринката, която д-во „Добруджа“ уреди.

Трѣбва да отбележимъ съ особено задоволство, че цѣлата програма на вечеринката бѣ дѣло на членове отъ групата.

Голѣмъ успѣхъ има хорътъ, който, подъ вещото ръководство на Мишелъ, изпълни съ успѣхъ „Добруджански край“ и др. пѣсни.

Още отъ сега групата стяга своята спортна чета, която брой дейни и отлични спортисти.

Отъ моя прозорецъ

Злото е въ режима

До като Ромжния не обнови своя економически и културенъ животъ, инороднитѣ малцинства въ кралството ѝ нѣма да престанатъ да я атакуватъ подмолно и открито.

Инцидентитѣ въ известнитѣ гранични градове срещу маджаритѣ и евреитѣ предизвикаха нови справедливи нападки срещу олигархичния режимъ и денационализаторскитѣ похвати на официална Ромжния.

Днесъ за никого не е тайна, че вършенитѣ безобразия въ Добруджа сж дѣло на ромжнската шовинистическа политика, че за Ромжния всички инородни малцинства сж предметъ на едни и сѣщи преследвания, че идеитѣ за Велика Ромжния, на които сж жертва и ромжнскитѣ студенти и обществено мнение въ кралството — оправдаватъ и насърчаватъ терористическитѣ действия на неотговорнитѣ и отговорни фактори въ страната.

Днесъ и културна Европа почна да разбира, че задъ „Ак. Ромжнѣска“ стои официална Ромжния, съ безочетнитѣ си фондове и банки, и съ шовинистическитѣ поплъзновения на своя кръвожаденъ капитализмъ, който не представа да бълнува за

нови военни подвизи и териториални придобивки.

Но отвратителното и гадното въ тази военолюбива и дръзка политика е факта, че България още се третира отъ Ромжния като победена държава. За убититѣ българи, разрушенитѣ печатници въ Добруджа, хилядитѣ малтретирани и изтезавани — ромжнското правителство благоволи да нареди само анкета, безъ до сега да е наказало виновниците за станалитѣ звѣрства.

Съвсемъ не така се отнесе официална Ромжния къмъ станалитѣ „престаравания“ въ Унгария и пострадалитѣ ѝ сѣнародници. Както е известно, моментално последва уволнението на отговорнитѣ лица въ областта, нареди се анкета, виновницитѣ за кървавитѣ инциденти се арестуваха, нѣкои получиха даже наказанието си, много отъ пострадалитѣ сж обезщетени вече.

Къде е тукъ смисъла? — Очевидно, всичко това е плѣсница за българското правителство. То, обаче, продължава да си прави оглушки. И да мълчи предъ зиналитѣ гробове на убититѣ добруджанци.

Често мълчанието не е злато!

П. Господиновъ

Гузни съвести

Последниятъ брой на „Добруджанско знаме“ съдържа кратко антрефиле отъ 18 реда, което геройски обявява списанието ни за разколническо. Защо? Не се казва.

И така ние, сме разколници, защото изнесохме истината за мартенската добруджанска конференция. Ние сме разколници, защото доказахме какъ една шепа поставени лица на вичевщината поискаха посрѣдъ бѣлъ денъ да турятъ ржка на добруджанската младежъ.

Написали сме цѣла страница ругатни срещу... Добруджанския младежки съюзъ! Били сме болни персони. Вършили сме доноси срещу своитѣ родни братя и т. н.

„Добруджанско знаме“ знае кои сме ние. Редакторитѣ му знаятъ още, че ние изразяваме все повече усиливащото се незадоволство срещу тѣхнитѣ провокаторски замашки. Тѣхниятъ патронъ още по-добре знае, че ние не сме случайни хора въ добруджанското движение.

И при все това — отъ кжде този куражъ въ „знаменосцитѣ“ му

да ни ругаятъ така нагло и гадно? „Добруджанско знаме“ иска да мине за голѣмъ радетелъ на толерантността. „Въ колонитѣ на нашия в-къ, казватъ редакторитѣ му, намиратъ и ще намѣрятъ мѣсто всички (к. н.) желающи искрено да служатъ на младежкото добруджанско движение“ (бр 7, год. I).

Намиратъ... Ще намѣрятъ... Гавра! Тържество на двуличието! Та вие, господа „знаменосци“, предварително ни афронтирате и ругаете. И после, отъ етикеция, върни на възпитанието и манталитета на своя патронъ, лукаво ни зовете въ своитѣ обятия.

Благодаримъ.

Макаръ и кратка, вашата беллежка издава добре нрава ви. И голѣмия ви патриотизмъ, който отива по-далече отъ доноситѣ, защото цели да подмамва, да заблуждава и да лъже.

Ние ви разбираме добре. Вие, наистина, заслужавате да бждете потупани по гърбоветѣ отъ вашия любимъ патронъ. Ученицитѣ обе-

Стига!

Единъ американски поданикъ, попадналъ случайно въ Орадея, дето ромжнскитѣ студенти сж вършили паметнитѣ изтѣпления, билъ битъ и прекаралъ нѣколко дни на легло.

Още на другия денъ американскиятъ пълн. министъръ въ Букурещъ се явилъ при ромжнския министъръ на външнитѣ работи и му вржилъ нота.

— Защото, казалъ пълномощениятъ министъръ, не може „нѣкак-ви си“ ромжнски студенти да атентиратъ особата на единъ американски поданикъ.

Ромжнското правителство още завчера поиска извинение и заяви, че ще плати исканото обезщетение.

Въ Добруджа, отъ редица години, нашитѣ братя се избиватъ и прогонватъ. Жени и деца, стари и млади, живѣятъ съ вѣчния страхъ да не осъмнатъ на другия денъ.

Развилнѣлата се ромжнска олигархия, която събира най-разваленитѣ си полицаи отъ всички краища на Ромжния и ги изпраща на служба въ Добруджа, не се спира и предъ масовото изстребление на българския елементъ въ тая областъ.

Десятки и десятки наши братя бѣха избити. Защото сж българи.

Ромжнски жандарми ги избиватъ въ нашата земя. Защото кой върва на ромжнскитѣ фантазии, че Добруджа не е българска?

Протестира ли нѣкой? Никой.

Букурещкото правителство поиска ли извинение?

Не! Напротивъ:—Обвиниха насъ, че ние сами сме се натъквали върху шиковаветѣ на ромжнскитѣ жандарми.

Може би, не сме достатъчно силни, за да ни се чуе гласа въ Букурещъ. Но това пречи ли ни да извикаме колкото ни гласъ държи:

Стига! Не бива да се пролива повече добруджанска кръвъ. Защото тя ни е скѣпа. Защото тя е кръвта на наши родни братя!

Да почерпимъ поука отъ постѣпката на американския представителъ въ Букурещъ. Да бждемъ по-силни въ нашитѣ протести предъ цивилизования свѣтъ.

Само така ще бждемъ горди, че сме изпълнили своя дългъ къмъ брата-робъ. **Правдолюбовъ**

Щаватъ да надминатъ учителя си! Но, скѣпи сѣнародници, така ли вие мислите да градите сградата на Д. М. С.? По този пѣтъ ли на провокации, оскѣрбления, насѣсквания и високомѣрие?

Ние стоимъ върху позицията на гласуваната отъ последния добруджански конгресъ резолюция и държимъ за изпълнението ѝ. Ако „голѣмитѣ“ дейци около „Добруджанско знаме“ наистина милеятъ за цѣлостта на добруджанското движение—защо не се подчинятъ на И. К.? Ако тѣ се въодушевяватъ отъ идеала за поробена Добруджа и нейното освобождение—защо подклаждатъ средъ движението вражди? Тѣхната статия срещу г. Вл. Поповъ ние я таксуваме като насочена срещу И. К. и добруджанската емиграция, защото нейната задача и цель бѣха — изпълнение на гласуваната отъ добруджанския конгресъ резолюция.

ИЗЪ КРИВЪ ПЪТЪ

Близко една година се спори въ нашитѣ срѣди, дали е назрѣла нуждата отъ създаването на Младежки добруджански съюзъ или же, ако се създаде такъвъ, какви трѣбва да бждатъ неговитѣ цели и задачи. Едни намѣриха, че тази нужда, не само, че е назрѣла, но и крайно необходима за момента и побързаха да го основатъ, а други смѣтатъ, че много прибързано би било при днешната неорганизираност на добруджанската емиграция да се образува съюзъ на добруджанската младежъ или пъкъ, ако той се създаде неговитѣ цели и задачи не трѣбва да бждатъ въ разрѣзъ съ целитѣ и задачитѣ на Съюза на добруджанскитѣ дружества въ България.

Нѣмаме за цель да полемизираме нито съ еднитѣ, нито съ другитѣ. Като скромни дейци въ нашето освободително движение, обаче, не можемъ да не изкажемъ своето възмущение отъ недостойния начинъ, по който известни срѣди се мжчатъ да се наложатъ въ движението и да клеймятъ всички, които не сподѣлятъ тѣхнитѣ схващания.

Всѣки, който отблизо познава добруджанскитѣ борби въ България, не може да не е останалъ съ впечатлението, че до като онѣзи, които добруджанската емиграция въ своето грамадно болшинство е поставила да ръководятъ нейнитѣ сждбини и които именно носятъ отговорността, ако тя единъ день бжде тласната по погрѣшни пѣти-

ща, полагатъ схвърхчовѣшки усилия да обединятъ тази емиграция и по този начинъ да я направятъ полезна, както за самата нея, така и за движението, намиратъ се хора, които съзнателно — за да не кажемъ нѣщо повече—се опитватъ да създаватъ страни въ движението, да рушатъ единството и да хвърлятъ калъ въ очитѣ на нейнитѣ първи водачи.

Думата е за тѣй наречения „Младежки добруджански съюзъ“ създаденъ и поддържанъ отъ частъ отъ софийскитѣ младежи-добруджанци. Ние нѣма да припомаваме на добруджанската младежъ, какъ се създаде той, кои го подкрепятъ и какво точно преследва. Достатъчно е да прочетете единъ само брой отъ органа му, за да ви стане ясно, че неговитѣ схващания по добруджанскитѣ въпроси, далече не хармониратъ съ общитѣ схващания и тежнениа на добруджанската емиграция въ България. Такова едностранчиво схващане на нѣщата просто поражда съмнение въ чистосърдечността на идеолозитѣ на този „съюзъ“.

Предъ насъ е последния брой на органа на този „съюзъ“. Въ една анонимна статия подъ заглавие „Кои сме ние“, „Младежки съюзъ“ въренъ на своето предназначение, открито раздѣля добруджанската младежъ на „наши“ и „ваши“. Ние, казватъ тѣ, сме за „свѣтлина, духъ и свобода“, ние сме „чада на поро-

бена Добруджа“, а вие... „предатели“!

Ние не знаемъ дали тѣзи добруджански младежи по силата на своитѣ дълбоки убеждения се нахвърлятъ така цинично противъ своитѣ бащи и по голѣми братя и заематъ едно такова рѣзко отрицателно становище по отношение на съюза на добруджанскитѣ организации въ България или пъкъ сж оржие въ ръцетѣ на личности, които свикнали по рано да живеятъ на гърба на добруджанската емиграция и сега изхвърлени на бунището, се мжчатъ отново да се домогнатъ до нейната наивност и добродушие.

Ако, наистина, Младежкия съюзъ се създава да служи за оржие на нахърнени честолубци и ако неговитѣ цели и задачи сж въ явно противоречие съ конгреснитѣ резолюции, не е ли пакостенъ преди всичко за единството на емиграцията и следъ това за самото освободително движение?

Въпросътъ е твърде сериозенъ и ние смѣтаме, че той трѣбва да бжде разясненъ и изпълнителния комитетъ на добруджанскитѣ организации трѣбва да се занимае съ него.

Нашитѣ разбирания за предназначението на младежкия съюзъ, ако изобщо може да се говори сега за такъвъ, сж по други и смѣтаме че има да се работи още много, до като се подготви почвата за създаването му.

Ето защо, ние стоимъ твърдо на становището, че добруджан младежъ не е достатъчно подготвена за да създаде единъ мощенъ добруджански младежки съюзъ, който да играе онази роля въ нашата освободителна борба, която действително ще ни доведе до желанитѣ резултати.

Г. Бѣлевъ

Г-ца СТАНКА Д. ЦИНЦАРОВА

и

Г-нъ ЗЛАТИ ГЕОРГИЕВЪ

сгодени

с. Яйла

с. Геленджикъ

СТИХОТВОРЕНИЯ

Изъ „Дни на горестъ“

Срѣдъ златни угъри и къри,
де хищенъ гладъ и мразъ царятъ, —
посрѣдъ колиби и палати
пролѣ се скжпа братска кръвъ.

Сега смирение царува!...
Но изъ земята гласъ екти,
нарежда, плаче и прокллина...
И пѣтниците спиратъ съ страхъ.

О, слънце на любовта, изгрѣй: —
прикрий кръвта на брата-робъ,
преди въвъ гроба да надникнешъ.

Петната изсуши въ полята —
дѣдитѣ да не разбератъ:
чия е и кой я лѣ тази кръвъ!...

Панайотъ Черна

Б. Р. Горното стихотворение заемаме отъ цикъла „Дни на горестъ“, писани отъ П. Станчевъ Черна презъ 1907 год., — потушаването на голѣмото селско въстание противъ чокоитѣ въ Ромжния. Българинътъ въ него много ясно личи. Макаръ писано отдавна, то е сѣ така сочно и живо, като че е ехо на последнитѣ ромжнски жестокости въ поробена Добруджа.

Изъ цикъла „Седемъ“

Дебнѣха въ празнична тревога
на ресторанта мѣтнитѣ стѣкла, —
до пияна смъртна изнемога
азъ приспивахъ моята тѣга.

И блѣдъ, и въ кървава премала
стискахъ лудо чашата въ рѣжа...
Димътъ плетѣше синкави вуали
и маситѣ потѣваха въ мъгла.

Една тревожна, трѣскава неведа
припадна надъ маситѣ съ нощта, —
върху стената каменна и блѣда
изразяваще се моя черъ профилъ.

Часовникътъ болезнено простена,
потрепнаха смугенитѣ стѣкла...
Азъ гледахъ: — Чашата строшена
и мойта блѣдна, кървава рѣжа.

Ив. х. Василевъ

Б. Р. Това е последното отъ седемтѣхъ най-нови стихотворения на младия високоталантливъ добруджански поетъ Ив. х. Василевъ. Заемаме го отъ кн. 2 на добричското литературно-обществено списание „Поле“.

Идиллия

Цензурираниятъ брой на в-къ „Куриеръ“, следъ цинцарскитѣ издевателства въ Добричъ, съдържа-ше между другитѣ и следното це-заровско заглавие: „Дойдоха, биха, избѣгаха“...

Ромжнскиятъ цензуръ е излѣлъ цѣлата статия. Но бѣлитѣ полета на в-ка, като кървави петна, сигурно сж трогнали съвеститѣ на четцитѣ си по-силно, отъ колкото и най-свирепата статия срещу цинцарската напасть.

Тѣ сж пошепнали на добруджанци следнитѣ черни мисли.

Ято цинцари—гладни врани отъ чернитѣ угари на Добруджа. Тържество въ пивница „Жална Цинцарйо“. Речи.

— Готови ли сте? Къмъ цельта!... Сега добруджанци ще разбератъ...

Полицията благовейно се отда-лечава. Борбата започва. Търже-ство. Триумфално завръщане въ „Жална Цинцарйо“.

Последствията се знаятъ.

Ето още една подробностъ.

Гази бѣба край Добричъ. На-шитѣ славни рицари се черпятъ на месечина Смѣхъ, веселие.

Пинета: bravo момчета! I цинцаринъ: за bravото още една ламаджана. II цинцаринъ: ами обещанитѣ? III цинцаринъ: днесъ стига. И утре да има съ какво да под-сладимъ душата си. IV цинцаринъ: море, до дето има добруджанци, гладни нѣма да умремъ. V цинцаринъ: сладко вино, бре! II цинцаринъ: дай Боже нова далавера, съ още по-сладко винце. I цинцаринъ: слушай Чоки, съ голѣмата чаша трѣбваше да пия азъ. IV цинцаринъ: по-прато азъ, защото бихъ българина... V цинцаринъ: да проща-вашъ, ама ако не бѣхъ го хваналъ за гърба. II цинцаринъ: да, но кой скуба коситѣ на работничкитѣ въ печатницата? IV цинцаринъ: хубави бѣха пуститѣ му българки!... VI цинцаринъ: остави се холамъ, тамамъ бѣхъ си опекалъ работата. VII цинцаритѣ: простаци разбиратъ ли тѣ отъ... политика!

Превалъ късна срѣдностъ. Месе-цътъ лукаво се усмихва. Нашитѣ рицари сж въ божествено вдъхно-вение. Около имъ се търкалятъ праздни дамаджани.

Пинета и Ковата си шушукатъ радостно. И двамата въ съкруши-телна напалеоновска поза кроятъ: какъ по-лесно да запалятъ чергата на българщината въ Добруджа.

Славнитѣ имъ гренедери отдавна спятъ. Нощъ. Черна нощъ. Чуку

Проклятие

Молебсани, унили ще угаснемъ
въ прегръдкитѣ на чемерни беди
и съ болка и съ покруса ще цѣлуемъ
доспѣхитѣ на нашитѣ дѣди.

Низвергнати сърцата ни ще чезнатъ
по свѣтлитѣ миражи въ младостѣта
и съ ужасъ и съ невѣра ще проклинатъ
изгрѣващето слънце на скръбѣта.

А чемерна, съ проклятие и съ мжка,
навредъ нощѣта сълзи ще разпилѣй...

О радостъ моя, о проказа скжпа,
какъ кратко, какъ скръбно ни се пѣй!

П. Цаневъ

Неизразимото

Пребродихъ надлѣжъ и наширѣ
моего отечество и нито една багра
не остана чужда за очитѣ ми. Сма-
янъ изгледахъ бѣлитѣ плащаници
на планинскитѣ висоти, протѣгащи
рѣще да докоснатъ безумната си-
нева на небесниятъ океанъ. Без-
мълвно съзерцавахъ черната угаръ,
низъ която работния селянинъ из-
живѣва своята горестна съдба —
сжщата угаръ, презъ знайното лѣто
блѣскаща отъ златото на изкласи-
лата пшеница... О плодоносни по-
ляни на свидната бащиния, о не-
ржкотворни люлки, въ които гру-
бата работна рѣжа люлѣе и отглеж-
да насжщия хлѣбъ! — Покланямъ
се предъ вашата необятностъ и бла-
гославямъ простия животъ, бли-
кащъ съ ритѣма на безсмъртната
душа! — —

А да разправа ли за зеленитѣ ки-
лими отъ широколистната царевица,
хвалебно да възпѣя ли красотата на
нашитѣ розови долини, — а съ тър-
пелива усърдностъ да изредя ли
багритѣ на горскитѣ пѣвци, на ди-
витѣ звѣрове, които дишатъ уха-
нията на планинскитѣ пѣстрошари
цвѣта, които пиятъ водитѣ на сре-
броструйнитѣ планински извори?

Повѣрвайте — блѣднѣе седмо-
цвѣтната небесна джга и всичкитѣ
небесни свѣтила предъ многобаг-
риятъ образъ на моеето велико оте-
чество. — Ечѣ неземната химна на
тия пѣщи багри — и докато жи-
вотъ цвѣти въ моята немошна грѣдь,
чрезъ менъ свѣта ще узнава за
многоликата гиздостъ на родината
— но безмълвенъ ще остана предъ
чаровнитѣ багри на родното море,
защото сж неизразими...

Чужбина

Тежко и тѣжно е брате мой, да
посрещнешъ нощѣта въ чужбина —
да заспишъ въ безмълвието на
своята самотностъ и да сънувашъ
съня за незабравимия роденъ кѣтъ...

Възродителни струи на буйни
водоскоци ли плискатъ моята умора
— пѣнливитѣ вълни на родното мо-
ре ли миятъ моитѣ рани — та свежъ
и бодъръ — далечъ отъ всѣка скръбъ
— танцувамъ, танцувамъ азъ ви-
хрено, както никога? — Свѣтли сж
на моя баща градинитѣ — и нека
всички пируватъ на моеето празд-
ненство сватбено — танкувай сърце,
и всички вий, мили приятели, мои

прескжпи гости! Пѣсенѣта на мо-
рето е тържествена музика — и ка-
пачитѣ есенни листи — сж нашитѣ
пѣстри конфети! —

Нѣкой ми шепти: ти сънувашъ
изганнико — далечъ отъ родния
кѣтъ, далечъ отъ неповторимото
детство!...

О не! — Дете съмъ азъ безгриж-
но — не вѣрвате ли вий? Ето —
свлича се бѣла зима надъ праш-
нитѣ родни стѣгди — и въ снѣжна
плащаница се облича града, въ кой-
то се родихъ. Смѣйте се деца — о
румени дечица, о мои безгрижни

Ангарята

Въ редакцията ни дойде единъ
селянинъ отъ общ. Пчеларово. Меж-
ду другото спомена, че е дошелъ
„разгеле“, понеже билъ днесъ де-
журенъ за ангария и докаралъ въ
града секретарчето на общината.

Това селянинътъ разказа спо-
койно, безобидно, като че ли спо-
менаваще за единъ напълно есте-
ственъ фактъ, който е въ закон-
ния си редъ на нѣщата.

При бележката ни: Не сж ли на-
правили протестъ противъ тия бе-
закония, бедния гражданинъ на на-
шата страна зина уста, като че ли
му говорихме на съвършено непо-
нятенъ езикъ.

До тамъ достигнахме съ това
систематично ангаряване на жите-
литѣ и добитѣка имъ!

Кой законъ постановява тоя об-
заведенъ редъ, кое изключително
обстоятелство въ провинцията ни
налага такава мѣрка, кой общесвенъ
факторъ или кой органъ на властѣта
може да поеме отговорността за
неговото толериране?

На какво се дължи тая анархия,
която се струпва на гърба на отру-
деното население? Която коства тол-
кова трудъ и неспокойства, толкова
време въ тоя тѣй цененъ периодъ
отъ заниманията на земледѣлеца?

Б.Р. Горнитѣ редове заемаме отъ
една статия на добрич. в. Куриеръ.

връстници — слушамъ азъ смѣхътъ
ви — звънливия ви смѣхъ! — Дете
съмъ азъ безгрижно — и съ кѣнки
златни лѣтя по леда — и съ снѣжи
топки замѣрвамъ моитѣ връстници
— ще дойдете ли вий, ще дойдете
ли вий? — — —

Тежко и тѣжно е брате мой да-
лечъ отъ своята младина — да съ-
нувашъ и въ просѣница да дочу-
вашъ, че нѣкой ти шепти: — Далечъ
си ти отъ своето родно море, и ни-
кога не ще се повторятъ твоитѣ
свидни детски дни! — — —

О непосилно двойно изгнание на
клетото сърдце! — Само въ сѣни-
щата ли ще цѣлувамъ кѣдрицитѣ
на невинното дете и водитѣ на
родното море? — Тежко и тѣжно
е брате мой да живѣешъ днитѣ на
двойно изгнание! — — —

Крумъ Кънчевъ

Знаменосците отъ „Добруджанско знаме“ нѣматъ знаме. Веднажъ правятъ мили очи на И. К., въ другъ случай — възставатъ срещу волята на Добруджанската емиграция, изразена законно и уставно чрезъ нейния конгресъ. Ние считаме една подобна роля подъ всѣка критика. Защото „Добруджанско знаме“, декларирайки съ явно прекрита тенденция, че е противъ фракционността, въ сжщностъ върши дѣлото ѝ чрезъ печатане на декларации отъ „недоволни добруджанци“, — обстоятелство, което сѣе въ движението разколъ, дразги, фракционность.

Къмъ организация и дисциплина

Известно е, че въ основата на всѣка организация сжществуватъ два лоста, които крепятъ цѣлата ѝ тежестъ. Това сж идейниятъ и личенъ елементъ. Дали единиятъ или другиятъ е по-важенъ, зависи отъ особени, специални за даденъ моментъ условия.

Действително, носители на идеята се явяватъ хората и лошата качественность на лицата, се отразява като нежелани петна, върху самата идея и следователно я поставятъ въ неблагоприятна свѣтлина.

Тѣсната връзка между тия два елемента иде да покаже, до кжде трѣбва да стигне нашето радение за безукоризнено и самоотвержено отношение къмъ идеята.

Трѣбва да се забележи, че докато първиятъ елементъ е вѣченъ, вториятъ — личниятъ — е преходенъ, постоянно изменяващъ своя съставъ

Следователно отъ активното осъзнаване на нашата идея ще зависи, да я направимъ недосегаема отъ евентуални и нежелателни опетнявания, отъ лошо препоръчващи я личности и отъ друга страна, да я възвисимъ до висотата на слънце, което да праща своята свѣтлина далеко презъ времето и пространството.

Наредъ съ организиранността, като втори продуктъ на съзнанието за идеята, ще се яви и дисциплината. Тя е крайжгълния камъкъ на всѣко човѣшко дѣло, което има предназначението да остави дълбоки следи въ дадена действителность.

За съжаление нашия националенъ характеръ твърде мжчно се пречупва подъ стриктнитѣ, императивни норми на дисциплината. Толкозъ по зле за този, които желае да впрегне силитѣ си въ едно общо дѣло и сжщевременно елиминира нейнитѣ повеления

Дисциплината е строгъ богъ, който иска много жертви, нѣкога, може би, скжпи, но толкова по належащи, тъй като се правятъ при пълно съзнание за достойно изпълненъ дългъ.

Ако нѣкога, нашата личность ще трѣбва да се принизи, ако амбицията ни ще трѣбва да отстъпи, — какво по голѣмо самоудовлетворение отъ гордото съзнание, че сме дали жива частъ отъ своето сжщество за общото дѣло, независимо отъ участието на другитѣ въ него?

Нека това да бжде разбирането, което ще ни владѣе и направлява успѣхътъ ни ще бжде двойно осигуренъ.

Защото така само, стжпали на ор-

ганизираность и дисциплина, ние ще можемъ смѣло да отидемъ на среща на задачитѣ, които историята ни поставя. И тая организираность ще трѣбва да включи всички, които иматъ произхождението си отъ Добруджа. Трѣбва да се разбере отъ всички, че е нужна активна доброжелателность. Добритѣ пожелания не стигатъ. Пасивната доброжелателность е отъ отрицателна стойность. Тя не съдържж у себе си условието за промѣна на дадено положение и много често става мостъ на злото.

Така, организацията ни ще трѣбва като широка вѣлна да се разлѣе по всички краища на отечеството, да ни подеме и като малки частици да ни сгруппира около единъ центъръ.

И тогава, изъ нашата срѣда ще израстнатъ характеритѣ, личноститѣ, които, като смѣли вождове, ще поематъ стрѣмния пжтъ на единъ тихъ и все пакъ божественъ подвигъ.

И тогава въ сърдцата ни ще се роди загадъчно-красивото, великото себеотрицание, което ще ни направи способни да понесемъ предъ земята, отъ която произхождаме, тая незабравима земя, своята младость, своитѣ сили, своята кръвъ.

И това трѣбва да стане!

Защото ние нѣма да забравимъ земята, въ която сме родени.

Ив. Ст. Поповъ

„Стефанъ Караджа“

се посрещна много добре отъ добруджанската младежъ. Получихме извънредно ласкави и насърдителни писма отъ градоветѣ Русе, София, Плевенъ, Бургасъ и отъ с. с. Раздѣлна, Курукьой, Ботево, Аджемлеръ и др.

Благодаримъ.

Печати. „Войниковъ“ — Варна.

Пушете и разпространявайте кооперативнитѣ цигари КООПЕРАТОРЪ

■ К О О П Е Р А Т О Р Ъ ■

ПУШАЧИ,

Следъ като пушихте отъ всички други цигари, опитайте сега и кооперативнитѣ цигари

„Кооператоръ“

които сж приготвени отъ ароматични южно-български тютюни

Направете само единъ опитъ и ще се увѣрите въ това.

Пушете и разпространявайте кооперативнитѣ цигари
„КООПЕРАТОРЪ“

■ К О О П Е Р А Т О Р Ъ ■

Модно Шивашко Ателие

„ЕЛЕГАНТЪ“

ул. Царъ Борисъ — Чакърова № 2

Съобщава на г. г. клиентитѣ, че винаги ще намѣрятъ въ магазина ми най-доброкачествени

**АНГЛИЙСКИ ЧИСТО ВЪЛНЕНИ
ПЛАТОВЕ, СЖЩО И БЪЛГАРСКИ**

Цени умѣрени.

Сжщото ателие изработва най-модни мжжки костюми, пардесюта, балтони и пр.

На разположение последни журналы.

ХР. ГЮРОВЪ — ВАРНА
МОДНО ШИВАШКО АТЕЛИЕ

„ДЖЕНТЛЕМАНЪ“

Голѣмъ изборъ на европейски и български платове при износни условия.

Модни костюми по всички модели и специални модели „Джентлеманъ“.

Отъ Ателието.